

I samband med riksdagens frågestund den 24 november 2022 förklarade statsminister Ulf Kristersson att orsaken till att artillerisystemet Archer nu skickats Ukraina var att det inte låg "överst på Ukrainas lista". Detta trots att Ukrainas utrikesminister Dmytro Kuleba vid ett besök i Sverige den 29 augusti i år ansåg att leverans av Archer till Ukraina var en huvudprioritet. Han efterfrågade specifikt detta vapensystem. Såväl Ukrainas försvarsminister som andra representanter för landet har framfört ett liknande budskap. Kristersson själv uttalade den 31 augusti att det var "ynkligt och svagt" av den dåvarande regeringen att inte skicka Archersystemet omedelbart. Uttalandet måste ställas i ljuset av att hans egen regering nu inte fattar ett sådant beslut.

På uppdrag av den förra regeringen så levererade försvarsmakten den 25 oktober 2022 ett sekretessbelagt underlag till regeringskansliet om vad som rimligen kan sändas som bl a vapenstöd till Ukraina. Detta underlag har under sekretessförbindelse redovisats för riksdagens försvarsutskott den 27 oktober. Syftet med detta underlag är att det ska lägga grunden för regeringens beslutsprocess och bedömningar. Självfallet analyseras, precis som andra vapensystem, effekten av att sända Archer till Ukraina. Det skulle vara uppseendeväckande om inte detta underlag ligger till grund för regeringens beslut.

Frågor som behov av utbildning, reservdelar, underhåll, risker och effekt på svensk försvarsförmåga samt tidslinjalerna kan analyseras i underlag som dessa. I offentligheten har en representant för försvarshögskolan i SvD den 30 oktober uttalat att "det inte är så enkelt som politiker kan låta det framstå" att sända Archer till Ukraina.

I relation till faktabasen i underlag som statsminister Kristersson rimligen bör ha tagit del av så kan det ifrågasättas om hans uttalanden i riksdagen den 24 november ger en korrekt bild av regeringens bevekelsegrunder för att inte sända Archer till Ukraina.

Mot bakgrund av detta så bör statsminister Kristerssons uttalanden granskas. Det gäller faktabakgrunden, regeringens beslutsprocess, bevekelsegrunden för att inte sända Archer till Ukraina samt

korrektheten i hans sätt att beskriva situationen i uttalandet den 24 november 2022.

KU har tidigare uttalat betydelsen av att statsråds uttalanden ger en så fullständig bild som möjligt av relevanta omständigheter samt den självklara utgångspunkten att statsrådets uttalanden ska vara korrekta. Särskilt viktigt bör detta vara för landets statsminister.

Stockholm den 2 december 2022.

Peter Hultqvist (s)